

Fővárosi Ítéltábla
2.Pf.20.304/2005/8.

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG	
FOLAJSTROMSZÁM	
KEZDŐIRATON	
Erkezett:	2005 -06- 0 3
PÉLDÁNY:	IV.
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FOLAJSTROMSZÁM:	633028/04
UTÓIRATOK:	

7990 171N. 23

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Schiffer András ügyvéd (1027 Budapest, Margit krt. 50-52) által képviselt Társaság a Szabadságjogokért (1114 Budapest, Eszék u. 8/a.) felperesnek, dr. Dudás Gábor ügyvéd (1026 Budapest, Volkmann u. 13.) által képviselt Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága (1015 Budapest, Donáti u. 35-45.) alperes ellen, közérdekű adat közlésére kötelezés iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2005. január 24. napján meghozott 22.P.633.028/2004/5. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 6.250 (hatezer-kettőszázötven) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

2003. március 14-én dr. Hende Csaba országgyűlési képviselő és társai indítványt nyújtottak be az Alkotmánybírósághoz, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény beadványukban meghatározott paragrafusai alkotmányellenességének utólagos vizsgálata iránt.

Az indítvány teljes ülés elé kerülésekor az Alkotmánybíróság honlapján közleményként megjelentették a tárgyalás megkezdését.

Dr. Hende Csaba ezt követően nyilatkozott a sajtónak az indítvány benyújtásáról.

A felperes 2004. szeptember 14-én megismerési kérelmet terjesztett elő az alperesnél, melyben a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 19. §-a alapján az indítvány megküldését kérte. Egyúttal tájékoztatást kért arról is, hogy a Büntető Törvénykönyv visszaélés kábítószerrel, illetve visszaélés kábítószer előállításához használt anyaggal tényállásaihoz kapcsolódóan mely rendelkezések várnak alkotmánybírósági elbírálásra.

Az alperes 2004. október 12-én kelt válaszában a felperes kérelmét elutasította azzal, hogy gyakorlata szerint az indítványt az indítványozó kifejezett akarata nélkül megküldeni nem áll módjában. Ezen túlmenően a felperes által kért tájékoztatást megadta részére.

Az indítvány alapján az Alkotmánybíróság 2004. december 13-án meghozott 54/2004. (XII. 13.) AB határozatát nyilvánosan kihirdette, annak szövege olvasható az alperes honlapján, majd a Magyar Közlönyben is megjelent.

A felperes – az Alkotmánybíróság határozatának meghozatala előtt - 2004. november 10-én benyújtott kereseti kérelmében az Avtv. 21. § (7) bekezdésére hivatkozással kérte kötelezni az alperest az indítvány közlésére.

Az alperes érdemi védekezésében a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek jogi képviselőjén keresztül 10.000 Ft ügyvédi munkadíjat. A le nem rótt 21.000 Ft illetékről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli. Indokolásában hivatkozott a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 1. és 1/A. §-ára valamint az értelmező rendelkezések 4. pontjára.

Az elsőfokú bíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a törvény hatálya kiterjed-e az alperesre. Az Alkotmány, az 1989. évi XXXII. törvény, valamint az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény rendelkezései alapján megállapította, hogy az alperes olyan szerv, amely az állam, illetve polgárai részére központi költségvetésből finanszírozott tevékenységet végez.

Kifejtette, hogy az alperes hivatkozása, mely szerint független, felette semmilyen jogintézmény nem áll, nem tartozik felelősséggel más szervezetnek, döntése ellen nincs helye jogorvoslatnak, nem a szervezet működésére, hanem a bírói testület munkájára vonatkozik.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy az Avtv. hatálya ne vonatkozna rá.

Ezt követően azt vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy kezel-e adatot az alperes, és arra a következtetésre jutott, hogy az Avtv. értelmező rendelkezései 9. pontja szerinti adatkezelés végzése az alperes részéről mindenképpen megállapítható volt.

Álláspontja szerint az alperes közérdekű adatot is kezel, mivel a tevékenységére vonatkozó adatok annak tekinthetők. Ezt támasztja alá az is, hogy az alperes a felperes arra irányuló kérelmét, hogy a Btk. visszaélés kábítószerrel, illetve visszaélés kábítószer előállításához

használt anyaggal tényálláshoz kapcsolódóan mely paragrafusok, mely bekezdéseit érintő indítványok várnak alkotmánybírósági elbírálásra, teljesítette, és az adatokat közölte.

Az elsőfokú bíróság ezek után azzal foglalkozott, hogy az alpereshez benyújtott indítvány adat-e.

Rögzítette, hogy az adat fogalmát sem az 1992. évi LXIII. törvényben, sem jogesetekben, sem az alkotmánybírósági határozatokban nem határozták meg, ezért annak általánosan elfogadott, köznapi jelentéséből indult ki. A Magyar Értelmező Kéziszótár szerint az adat fogalma: valakinek vagy valaminek a megismeréséhez, jellemzéséhez hozzásegítő tény, részlet, jogi szempontból terhelő adat a bizonyítékul felhasználható tény.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az Alkotmánybírósághoz benyújtott indítvány, amely valakinek egy adott jogszabállyal, jogesettel kapcsolatos véleményét, álláspontját tükrözi, ennek a meghatározásnak nem felel meg.

Nem értett egyet azzal az érveléssel, hogy ebben az esetben az adat fogalmát statisztikai, számszaki adat fogalmára redukálná, mivel nem az adat mérete, megjelenési formája a lényeges, hanem annak tartalma, illetve célja. Jelen esetben az indítvány semmilyen olyan tény nem tartalmaz, amit adatnak lehetne minősíteni, így az alperes kezelésében sem lehet közérdekű adat, ezért a közlése megtagadásával az alperes az Avtv. 19. §-ában írt kötelezettségét nem szegte meg.

Mivel a perbeli esetben nem az alperes tevékenységével kapcsolatosan készült indítvány, így annak közlésére az alperes nem köteles.

Erre figyelemmel nem értett egyet a felperesnek a 32/1992. (V. 29.) AB határozatra való hivatkozásával, mert a határozatban vizsgált előterjesztés, jegyzőkönyv, illetve dokumentumfajta mind a kérelmezett szerv tevékenységével kapcsolatosan keletkeztek.

A felperes további hivatkozásaira tekintettel rámutatott, hogy amennyiben a jogalkotó az aktanyilvánosságot célozta volna meg a törvénnyel, akkor ezt a kifejezést használja, és nem az adat fogalmát.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az indítványt azon az alapon sem lehetett közérdekű adatnak tekinteni, hogy azt egy szintén közfeladatot ellátó személy, országgyűlési képviselő terjesztette elő, mivel az indítványozó személye nem változtat az indítvány lényegén, hogy az adat-e vagy sem.

A másodlagos kereseti kérelmet érdemben külön nem vizsgálta, mert az Avtv. 21. § (1) és (7) bekezdése alapján csak az adatkezelő szervhez benyújtott kérelem felől dönthet, az a perben nem módosítható, ugyanis ezzel az önkéntes teljesítés elől zárna el a bíróság az alperest.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak megváltoztatását kérte, kereseti kérelmének megfelelően. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az Avtv. 20. § (1) bekezdésében foglaltakat.

Vitatta, hogy a kiadni kért indítvány nem felel meg a Magyar Értelmező Kéziszótár adat-fogalmának, így az nem zárja ki, hogy a beadvány a tárgya legyen az Avtv. 19-21. §-ában szabályozott jognak.

Előadta, hogy a felperes azt szerette volna megismerni, hogy az indítványozó milyen érvekkel valószínűsíti az alkotmány sértést, a megismert indítványban szereplő érvelés hogyan tükröződik vissza az alperes határozatában. Hivatkozott ebben a körben az 1989. évi XXXII. tv. 20-22., illetve 37. §-ára.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság álláspontját, amikor az adat köznap jelentséből indult ki, ugyanis annak meghatározására több azt megelőző forrás áll rendelkezésre: a tárgybéli szabályozás jogpolitikai célja, az Avtv. egyes rendelkezéseinek és indokolásának elemzése, más, a közérdekű adat fogalmát használó törvények, az európai normák és gyakorlat, alkotmánybírósi gyakorlat, adatvédelmi biztosi gyakorlat és a bírói gyakorlat.

Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság jogértelmezésének elfogadásával az információszabadság Magyarországon nem terjedne ki a képviselőtestületi ülések jegyzőkönyveire, pályázati anyagokra, komplett szerződésekre. Az Avtv. jogpolitikai célja pedig nyilvánvalóan az aktanyilvánosság, függetlenül attól, hogy ez a kifejezés nem szerepel a szövegében.

Az Avtv. 2. § -ára hivatkozással kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság határozatában foglaltakkal ellentétben a vélemény adat, és attól függően személyes vagy közérdekű adat, hogy az Avtv 2. § 1. pontjában említett természetes személlyel hozható kapcsolatba, avagy a 4. pontban körülírt személy, szerv kezelésében áll, illetve tevékenységére vonatkozik.

Az Avtv. 20. § (1) bekezdésének második mondata a joggyakorlást nem szűkíti le az adatra, hanem az adatokat tartalmazó dokumentumra vagy dokumentumrészre teszi lehetővé a megismerést.

Arra is hivatkozott, hogy belső használatra készült és a döntés-előkészítéssel összefüggő adatok esetében tipikusan véleményekről, álláspontokról van szó.

A felperes előadta azt is, hogy az elsőfokú bíróság jogértelmezése ellentétben áll a más törvényekben használt közérdekű adat meghatározással.

A Ptk. 81. § (3) bekezdésére hivatkozott, amely olyan leírásokat is az adat fogalomkörébe von, amelyek életszerű helyzetben műfajilag hasonlatosak egy véleményhez. Ugyanígy utalt a közbeszerzésről szóló 2003. évi CXXIX. törvény és a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény rendelkezéseire, melyek az információt is az adat fogalmába vonják.

Az Európa Tanács 1998. évi VI. törvénnyel kihirdetett Adatvédelmi Egyezménye, valamint a 95/46 EK Irányelv az adatot az információ szinonimájaként használja.

A 1049/2001 EK rendelet kifejezetten az aktanyilvánosságot szabályozza, amikor az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentációihoz való hozzáférésről szól.

Maga az Alkotmánybírósi is a 655/B/1995. és a 34/199. (VI. 24.) AB határozataiban az aktanyilvánosságot a közérdekű adat nyilvánosságának szinonimájaként használja.

A 12/2004. (IV. 7.) AB határozat ügyekkel összefüggő iratokat, javaslatokat, munkaanyagokat is az Avtv. 19. §-ának tárgyi hatálya alatt vizsgálta.

Az Avtv. 19. § (5) bekezdésének alkotmányossági vizsgálata során sem vált kérdésessé, hogy a szerveken belül váltott levelek, amelyek véleményeket is tartalmazhatnak, adatnak minősülnek.

Az adatvédelmi biztosi gyakorlat és az alkotmánybírósi gyakorlat a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jogot és az információszabadságot szinonim fogalomnak tekinti.

Az alperes tevékenységét az indítványok indítják meg, így a felperes nem értett egyet azzal a megállapítással, hogy az indítvány nem az alperes tevékenységével kapcsolatos. Az alperes az indítványok vonatkozásában adatkezelőnek minősül.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy az adat fogalmának meghatározásánál jogszabályi rendelkezés vagy gyakorlat nem hozható fel, így a szó általánosan elfogadott, köznapi jelentéséből kell kiindulni. A felperes által megjelölt jogszabályok, határozatok sem határozzák meg az adat fogalmát, csak a közérdekű adat vagy a személyes adat szerepel bennük. Nem lehet irányadó a Ptk. 81. §-a sem, mivel az az üzleti titok fogalmát rögzíti.

A felperes által hivatkozott határozatok csak az adott esetekre nézve határozzák meg, hogy a kért információ közérdekű adatnak tekinthető-e.

Utalt a 34/1994. (VI. 24.) AB határozatra, mely szerint az aktanyilvánosság alkotmányosan megszokott köre sem jelentheti azt, hogy valamely ügy minden irata nyilvános, és bárki számára megismerhető lenne.

Az alperes eljárásának nyilvánosságával pedig egyik hivatkozott adatvédelmi biztosi állásfoglalás sem foglalkozik.

Amennyiben a másodfokú bíróság arra a meggyőződésre jut, hogy az indítványban közölt vélemények adatoknak minősülnek, akkor sem tekinthető közérdekű adatnak az indítvány.

Ugyanis az Avtv. 2. § 4. pontja szerint kizárt, hogy magánszemélyek személyes adata közérdekű adatnak minősüljön, az Avtv. szerint ilyen személyes adat – kifejezett törvényi rendelkezés alapján – legfeljebb közérdekből nyilvános adat lehet (2. § 5. pont).

A felperes által rendelkezésre bocsátani kért indítványt dr. Hende Csaba országgyűlési képviselő más magánszemélyekkel együtt terjesztette elő az Alkotmánybíróságnál. Tekintettel arra, hogy az indítványban az indítványozók véleménye, kábítószer-fogyasztással kapcsolatos meggyőződése is megjelenik, a beadvány alkalmas arra, hogy abból meghatározott természetes személyekre következtetést lehessen levonni, ezért az nem minősülhet közérdekű adatnak.

Mindezek alapján az indítvány egészének közlésére az alperes nem kötelezhető az Avtv. 20. §-a alapján.

Álláspontja szerint az alkotmánybírósági beadvány, indítvány döntés-előkészítő irat, mivel döntés meghozatalát célozza, és mint ilyen az Avtv. 19. § (5) bekezdése értelmében akkor sem nyilvános a keletkezését követő húsz éven belül, ha nem tartalmaz személyes adatot.

Utalt arra is, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 25. § (3) bekezdése alapján az alperes határozatait zárt ülésen hozza meg. Ezt a rendelkezést az alperes egész eljárására alkalmazni kell.

Az alperes azt is előadta, hogy ha az alperesi határozatok alapjául szolgáló iratok idő előtt nyilvánosságra kerülnének, az megakadályozhatná, hogy az alperes minden külső befolyástól mentesen hozza meg határozatait.

Erre figyelemmel az információszabadság az alperes eljárása tekintetében csak úgy érvényesülhet, hogy ahol az Abtv. kifejezetten elrendeli, az alperes határozatát köteles nyilvánosságra hozni.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján meghozott érdemi döntésével egyetértett, azonban az elsőfokú bíróság jogi érvelésétől eltérő indokok alapján hozta meg az elsőfokú ítéletet helybenhagyó döntését.

A felperes kérelmében az Avtv. 19. §-a alapján kérte a perbeli indítvány – részére történő – megküldését, melyet az alperes elutasított. Az elutasítás indokaként azt közölte, hogy „erre vonatkozó állandó gyakorlatának megfelelően az indítványozó kifejezett akarata nélkül valamely indítványt nem áll módunkban megküldeni”. Tartalmát tekintve az alperesi elutasítás indoka lényegében az volt, hogy az indítvány olyan személyes adat, amellyel mindenki maga rendelkezik.

Az Avtv. 19. § (1) bekezdése értelmében az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: szerv) a feladatkörébe tartozó ügyekben - így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

A (2) bekezdés akként rendelkezik, hogy az (1) bekezdésben említett szervek rendszeresen közzé- vagy más módon hozzáférhetővé teszik a tevékenységükkel kapcsolatos legfontosabb - így különösen a hatáskörükre, illetékességükre, szervezeti felépítésükre, szakmai tevékenységükre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokukban lévő adatfajtákra és a működésükről szóló jogszabályokra, valamint a gazdálkodásukra vonatkozó - adatokat. E szervek hatáskörében eljáró személyek neve, beosztása vagy besorolása és munkaköre - ha törvény másként nem rendelkezik - bárki számára hozzáférhető, nyilvános adat. A tájékoztatás módját, a vonatkozó adatok körét jogszabály is megállapíthatja.

A (3) bekezdés szabályozza a közérdekű adatok megismerésének lehetőségét, és korlátait.

Az (5) bekezdés írja elő azt, hogy a döntés-előkészítéssel összefüggő, illetve a belső használatra készült adat a kezelését követő 20 éven belül nem nyilvános, azonban a szerv vezetője kérelemre engedélyezheti ezen adatok megismerését.

Az Avtv. 20. § (1) szerint a közérdekű adat megismerésére irányuló kérelemnek az adatot kezelő szerv a kérelem tudomására jutását követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül, közérthető formában tesz eleget. Az adatokat tartalmazó dokumentumról vagy dokumentumrészről annak tárolási módjától függetlenül - költségterítés ellenében - a kérelmező másolatot kérhet.

A kérelem megtagadásáról - annak indokaival együtt - 8 napon belül írásban értesíteni kell a kérelmezőt.

Az Avtv. 21. §-a tartalmazza a kérelem elutasítása esetén irányadó szabályokat. Ennek (1) bekezdése szerint ha a közérdekű adatra vonatkozó kérést nem teljesítik, a kérelmező bírósághoz fordulhat.

A (2) bekezdés alapján a megtagadás jogszerűségét és megalapozottságát az adatot kezelő szerv köteles bizonyítani.

Ez azt jelenti, hogy a köz szolgálatára rendelt szervnek kell indokolnia, és a perben bizonyítania, hogy az igényelt információk kiadását törvényi okok fennállása akadályozza. Az eljárás során a bíróságnak azt kell vizsgálnia, arra terjed ki a bírói felülvizsgálat, hogy a felperes által előterjesztett kérelmet az alperes a jogszabálynak megfelelően eljárva utasította-e el, vagy sem.

Az Alkotmány 61. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje.

A közérdekű adatok megismeréséhez való alkotmányos jog nem korlátozhatatlan, azonban a korlátozásnak meg kell felelnie az alapjogi korlátozásokkal szemben fennálló alkotmányos követelményeknek, csak törvény rendelkezhet róla, és nem vonatkozhat az alapjog lényeges tartalmára.

Az Alkotmány 59. § (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a jóhírnévhez, a magánlakás sérthetetlenségéhez valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog.

A fentiekkel összhangban az Avtv. 1. § (1) bekezdése a törvény céljaként fogalmazta meg annak biztosítását, hogy – ha e törvényben meghatározott jogszabály kivételt nem tesz – személyes adatával mindenki maga rendelkezzen, és a közérdekű adatokat mindenki megismerhesse.

A közérdekű adatnál a nyilvánosság, míg a személyes adatnál az önrendelkezés a főszabály.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az Avtv. rendelkezései kiterjednek az alperesre, mivel alperes önálló állami szerv, amelyet a hatalmi ágak elválasztása és kölcsönös egyensúlyának megteremtése érdekében hoztak létre az alkotmányvédelem legfőbb szerveként, és egyértelműen megállapítható az is, hogy az alperes végez adatkezelést.

A másodfokú bíróság azonban nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon érvelésével, hogy a perbeli indítványt annak köznapri jelentéséből kiindulva nem tekintette adatnak, illetve azt állapította meg, hogy semmi olyan tény nem tartalmaz, amit adatnak lehetne minősíteni és ebből következően az alperes részéről közérdekű adat kezeléséről sem lehet szó, amelynek közlésére köteles lenne.

Tekintettel arra, hogy a felperes az Avtv. szabályaira hivatkozva kérte a perbeli indítvány megküldését, a bírósági eljárás során azt kellett megvizsgálni, hogy az alperes az Avtv. alapján megalapozottan utasította-e el a felperesi igényt. Az Avtv. az „adat” fogalmára ugyan nem tartalmaz értelmező rendelkezést, azonban az értelmezésre kellő iránymutatást ad azzal, hogy a közérdekű, valamint a személyes adat fogalmát meghatározza.

A jogvita elbírálásánál ezért az elsőfokú bíróság részéről indokolatlan volt kizárólag a Magyar Értelmező Kéziszótárban rögzített adat-fogalomra való támaszkodás, tekintettel arra, hogy az Avtv.-ben írt fogalom-meghatározások ismeretében az érdemi döntés meghozatalánál jogszabályi rendelkezésen alapuló, kellő eligazítást nyújtó meghatározások álltak rendelkezésre.

A másodfokú bíróság emellett csak utal arra, hogy a kifejtettek értelmében a Magyar Értelmező Kéziszótár által meghatározott adat-fogalom is megalapozta a perbeli indítványban foglaltak adat-minősítését.

Az értelmező rendelkezések közül az Avtv. 2. § 3. pontja rendelkezik a közérdekű adat fogalmáról. Eszerint közérdekű adat az állami vagy a helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv, illetve személy kezelésében lévő (ideértve a tevékenységére vonatkozó adatot is) a személyes adat fogalma alá nem eső adat.

A 2. § 1. pontja határozza meg a személyes adat fogalmát, melynek értelmében a törvény alkalmazása során személyes adat a meghatározott természetes személlyel (érintettel) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható.

A személyes adat fogalma nem korlátozódik a személy azonosítására szolgáló ún. személyi adatra, a törvény indokolása szerint ugyanis a személyes adatok körébe mindaz beletartozik, ami tetszőleges élő személlyel, az érintettel kapcsolatos bármilyen információt hordoz, függetlenül attól, hogy arra az érintett mennyire érzékeny, hiszen ez kizárólag tőle, egyéniségétől, körülményeitől, társadalmi helyzetétől, az adott tényállástól függ.

A személyes adatok körébe sorolja az érintettre vonatkozó véleményt, minősítést, továbbá az adatokból levonható következtetést is, mivel az adatkezelésnek általában az a célja, hogy a felvett adatokból az érintettre vonatkozó következtetéseket vonhasson le, amelyek a vele kapcsolatos döntések alapját képezik.

Azok az adatok is személyes adatnak minősülnek, amelyek önmagukban nem, de az adatkezelő birtokában lévő egyéb személyes adatokkal összevetve az érintettel kapcsolatba hozhatók.

Az Alkotmánybíróság egyik határozata is ezt az álláspontot tükrözte, amikor a személyes megnyilvánulásokat személyes adatoknak minősítette (19/1995. (III. 28.) AB határozat).

Mindezek alapján a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a perbeli indítvány önmagában, a maga egységét tekintve valóban nem minősül adatnak, hanem olyan iratanyagnak, amely különféle adatokat, információkat, véleményeket tartalmaz.

A másodfokú bíróság utal ekörben arra is, hogy az adatvédelmi biztos egy korábbi – 17/K/2001. számú – állásfoglalásában már kifejtette jelen ügyre is alkalmazható, azonos tartalmú következtetését.

A felperes a keresetének indokaként azt adta elő, hogy az indítványozók véleményét, érvelését kívánta megismerni a beadványból.

A másodfokú bíróság – a felperes kereseti kérelmében foglaltakra is tekintettel – megállapította, hogy a perbeli indítványban szereplő és megismerni kért adatok az Avtv-ben meghatározott és a fentiekben ismertetett személyes adatok körébe tartoznak, mert az indítványozók konkrét személyes adatait, véleményét tartalmazzák, amelyek alkalmasak a személyükkel kapcsolatos következtetések levonására.

Az Avtv. 3. § (1) bekezdése értelmében a személyes adat nyilvánosságra hozatalához az érintett hozzájárulása szükséges, mivel azok az érintett természetes személy magántitka körébe tartozó adatoknak minősülnek (Legfelsőbb Bíróság Pf.IV.22.025/2000/2.). A 4. § szerint a személyes adatok védelméhez fűződő jogot és az érintett személyiségi jogait –ha törvény kivételt nem tesz – az adatkezeléshez fűződő más érdekek, ideértve a közérdekű adatok nyilvánosságát is, nem sérthetik.

Amennyiben a nyilvánosságra hozatalhoz szükséges hozzájárulás megadásával kapcsolatban kétség merül fel, azt kell vélelmezni, hogy az érintett a hozzájárulását nem adta meg.

Az Avtv. 2. §-ának 1. és 3. pontja valamint a 3. § (1) bekezdése értelmében a perbeli indítványban olyan személyes adatnak minősülő adatok szerepelnek, amelyek kivételt képeznek a megismerhetőség alól, nyilvánosságra hozatalához az indítványt benyújtók hozzájárulására lett volna szükség.

Perbeli esethez hasonló megítélésű tényállások esetében már születtek korábban is olyan adatvédelmi biztosi állásfoglalások, amelyek szerint nyilvános országgyűlési bizottsági ülésen és önkormányzati képviselőtestületi ülésen nyilvánosságra kerülő információk közérdekű adatnak minősülnek, azonban a zárt ülésről készült jegyzőkönyvek, arra készült iratok, amelyek a magánszférát érintik, kivételt képeznek a megismerési jogosultság alól (284/K/1997., 222/K/1999.).

Azt is kiemeli a másodfokú bíróság, hogy több személlyel is kapcsolatba hozható személyes adat csak akkor hozható nyilvánosságra, ha ahhoz valamennyi érintett hozzájárult, így csak abban az esetben lett volna közölhető az indítvány, ha azzal a kérelmezők mindegyike egyetért.

Önmagában az a körülmény, hogy a kérelmet előterjesztették, nem tekinthető nyilvánosságra hozatalhoz való hozzájárulásnak, mivel az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 25. § (3) bekezdése szerint zárt ülésen hozza meg határozatát, és a nyilvánosságra hozott határozatban sem szerepelnek a kérelmezők személyes adatai. Ez azt

jelenti, hogy az Alkotmánybíróság eljárása során a személyes adatok nem kerülnek nyilvánosságra, ezzel az indítványozóknak sem kellett számolniuk, ezért beadványuk előterjesztése nem értékelhető hozzájárulásként.

Az alperes – a rendelkezésre álló iratok alapján – indokoltan tagadta meg a felperes kérelmének teljesítését, tekintettel arra, hogy a beadványban szereplő, az indítványozók személyes adatának minősülő adatok nyilvánosságra hozatalához a kérelmezők hozzájárulásának megadása nem volt megállapítható.

A felperes másodlagos kereseti kérelmében az indítvány szövegének személyes adatok nélküli kiadását kérte.

Ez a kereseti kérelem éppen azért nem volt teljesíthető, mert a másodfokú bíróság által személyes adatnak minősített információk hiányában a kérelem nem irányult olyan további adat megismerésére, amelynek a kiadásáról rendelkezni lehetett volna.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alkotmányosan biztosított információszabadság a kérelem teljesítésének megtagadásával nem sérült, mivel az Alkotmánybíróság határozata indokolásában szerepel az indítvány összefoglalása, amelyből kiderül, hogy milyen jogi indokokra alapították a kérelmet.

Az információszabadság azt jelenti, hogy mindenkinek joga van a közérdekű információkat, adatokat megismerni.

Az információszabadság azonban nem abszolút jog, nem korlátozhatatlan, mivel csak a közérdekű adatnál főszabály a nyilvánosság, a személyes adat esetében a főszabály az önrendelkezés. Ebből következően az iratokban foglalt adatok nyilvánossága abból a szempontból korlátozható, hogy tartalmaz-e személyes adatok védelméhez való jog épségének megóvása szempontjából lényeges információkat.

A tájékoztatási kötelezettségnek általában elsősorban az iratoknak a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tételével kell eleget tenni, s ha ez bármely törvényes okból részben vagy egészben kizárt, tartalmi tájékoztatást kell adni. (Ezen álláspont egyébként adatvédelmi biztosi állásfoglalásként is nyilvánosságra került.)

Az Alkotmánybíróság a perbeli indítvánnyal érintett határozatában a köz nyilvánossága elé tartozó körben az indítvány tartalmát ismertette, az indítványban szereplő érveket nyilvánosságra hozta, ezzel a törvényben előírt tájékoztatási kötelezettségének eleget tett.

A Legfelsőbb Bíróság azt fejtette ki egy döntésében, hogy a közfeladatot ellátó szerv eleget tesz a törvényben előírt tájékoztatási kötelezettségének azzal, ha a kezelésében levő közérdekű adatot nyilvánosságra hozza (közvetlen), vagy más módon bárki számára hozzáférhetővé teszi; egyéni kérelem alapján ezt követően közvetlen adatszolgáltatásra nem kötelezhető (BH. 2004.16.).

Szükségesnek tartja a másodfokú bíróság kiemelni azt is – utalva a felek jogi álláspontjának ütközésére -, hogy a perbeli indítványban szereplő adatok nem tekinthetők az Avtv. 19. §

(5) bekezdésének hatálya alá tartozó belső használatra készült, döntés-előkészítő iratnak, adatnak, mivel az alperesi eljárást kezdeményező indítvány nem azonosítható a törvényi tényállás körébe tartozó munkaanyaggal, tervadattal, konkrét-döntési javaslattal.

A kifejtettekből következően bár a másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a kiadni kért indítványban szereplő adatokkal kapcsolatban, azonban ennek ellenére az elsőfokú bíróság ítélete felülbíráható volt, mivel a rendelkezésre álló adatok és a jogszabályi rendelkezések értelmezése alapján a felek közti perbeli jogvita eldönthető volt.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, a fentiekben kifejtett eltérő jogi indokoknak megfelelően.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdésére, valamint az 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdésének o) pontjára.

Budapest, 2005. május 5.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
előadó bíró

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő

